

શ્રી પરપાત્મને નમઃ
શ્રી સૂરવિજય નાટક સમાજ.

ચંદ્રપ્રભા

નાટ્ય સાર સંગ્રહ તથા ગાયનો

રચી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ત્રવાડી લલજી મયાશંકર

તથા

રાવળ દુર્લભરામ જટાશંકર

(શ્રી સૂરવિજય નાટક સમાજના માલિકો)

મનોહર પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ,—કર.ચી.

પ્રથમાવૃત્તિ, પ્રત ૩૦૦૦.

વિક્રમાર્ક ૧૯૭૧.

ઈ. સ ૧૯૧૫.

મુલ્ય બે આના.

ચેતવણી.

મી સ ૧૯૧૧ના ઇંગ્લીશ કૉપીરાઈટ એક્ટ તથા ૧૮૬૭ના
૨૫ના એક્ટ મુજબ આ નાટક (ચંદ્રપ્રભા) ૧૯૨૮
કરાવી પ્રકાશકે સર્વ હક પોતાને સ્વાધીન ગણેલ
છે માટે તેની રજા સિવાય કોઈએ ભજવવું યા
ભજવાવવું અગર છાપવું કે છપાવવું નહિ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
વાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

૫૮૨૨

જાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર—ત્રવાડી લલચી મયાશાંકર,
રાવળ દુર્લભરામ જટાશાંકર.

(શ્રી નરવિજય નાટક સમાજના માલિકો)

પ્રસિદ્ધ કરવાલું ઠેકાણું—હાલ પારસી થીયેટર. કરાચી.

છાપવાનું ઠેકાણું—મનોહર પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમા નરબેશકર

જમણવન દરમિયાન છાપ્યું બંદર રોડ નગર

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૮૨૨

વર્ગાંક

પુસ્તકનું નામ સંસ્કૃત નાટ્યના ગાથાનો

વિષય ૨ - ૧ - ૩

ચંદ્રમલા નાટકનાં પાત્રો.

—૦૦૦૦૦—

પુરુષ પાત્રો.

કંચનલાલ ...	... પૈસાના મદમાં ઉછળતા યુવાન.
મથુરાદાસ	... નકલી શ્રીમત.
શ્રીમનલાલ ...	... એક કૃતમી મિત્ર
જોલી ..	... લેભાગુ ડક્ટર.
જેમન ...	... ડાકટરના મિત્ર.
લાલસાહેબ	. ઉઠાવગીર.
અમથાલાલ	... સોની

સ્ત્રી પાત્રો.

ગુણવંતી ---	... કંચનલાલની સ્ત્રી
ચંદ્રમલા ...	સુધરેલા વિચારની કંચનલાલના મોહમાં ફસાયેલી સ્ત્રી.
ગુલાબગવરી ...	.... મથુરાદાસની સ્ત્રી.
શેહેરાં } લેહેરાં } ચસન્ત }	. સુધરેલી સ્ત્રીઓ
મધુરી .	નાયકા.
જીજ્ઞાસા	.... વિધવા
જડી ..	. . સોનારણ વગેરે. વગેરે.

ૐ

શ્રી ગણેશાય નમઃ

ચંદ્રપ્રભા નાટકનો ટુંક સાર.

અંક ૧ લો.

પ્રભુ સ્તવન-મંજળ ગાન.

પ્ર. ૧ લો—મીલકાનો ગેરઉપયોગ કરનાર કુછંદી
પુત્ર ખુશામતથી ખાનાર દોસ્તોના દોરથી બન
જનારના મનની ભ્રમતા

પ્ર. ૨ જો—લાલ સાહેબના ઉડાઉ વિચારો. શહે
અને લહેરાની ચ ચળખાણની શરૂઆત. જોલી તથા જેમન
ચાલાકી

પ્ર. ૩ જો—મથુરાદાસનો ઘર સ સાર, કેળવણીને
ગેરઉપયોગ, બાળકની સ્વતંત્રતા.

પ્ર. ૪ થો—કચનલાલનો ચંદ્રપ્રભા સાથેનો પ્રથમ
મીલાપ.

પ્ર. ૫ મો—લાલ સાહેબને છોડીને જતા રહેવાની
શહેરાં લહેરાની ગોઠવણ, જોલી જેમનની મદદ. આખરે
પોકળ પકડાઈ જવું, અને જોલી, જેમનનું સપડાવું

પ્ર. ૬ ઠો—મથુરાનાસની હગલખાજી, ખોટા મોહમાં
અંબા જતા માણસોની સ્થિતિ, ખુશામતી ચીમનની
ચાલાકી

પ્ર. ૭ મો—નાચ પાર્ટી, હગલખાજી ચીમને લેહ
મરમ ખુદલો કરવાથી રગમાં ભંગ

ટેબલો.

અ ક ર જો.

પ્ર. ૧ લો—ગુણવંતગવરીની સત્યતાથી ઇશ્વરે
પેલી સહાય પતિપરાયણ સ્ત્રીએ સ્વામીના શુભ કાર્યમાં
યાસ કરવો

પ્ર. ૨ જો—વસન્ત અને લાલ સાહેબનુ નવું જોડું
લી જેમનને ખવરાવેલી ભુલથાપ

પ્ર. ૩ જો—ચ દ્રમભા સખીઓના સમુદાયમા.

પ્ર. ૪ થો—મધુરોના નાચ-ગાન, બાદ નિર્દોષ
વાનને સપડાવવાની યુક્તિ પ્રેમમા પડેલો વહેમ

પ્ર. ૫ મો—શહેરના લહેરાની ધારેલી ધારણામા ધુળ
જેલી જેમનનો પસ્તાવો વંરનો બહલો લેવાના વિચાર.

પ્ર. ૬ ઠો—મથુરાનાસની કૃતમ્ભતાનો ખીજો બનાવ.
—ગાની ૧૨૯ની આકૃત

પ્ર. ૭ મો—અજણ બાળા આકૃતમાં બહેમી પતિથી
બગડતો સંસાર ચીમનનો વિશ્વાસઘાત. ગુણવતીએ
બળવેલી ફરજ

ટેકડો.

અંક ૩ જો.

પ્ર. ૧ લો—જેલી એમનના પાશમાં લાલ સાહેબનું
સપડાવું લાલ સાહેબને મારી નાંખવાની કહેલી ગોઠવણ.

પ્ર. ૨ જો—નિર્દોષ નર દુ ખી હાલતમાં બહેમ પર
બહેમ કૃતદ્રી ચીમનની પ્રપચ જાળ ગુણવતીએ આપેલી
ધીરજ અને સહાય

પ્ર. ૩ જો—મથુરાદાસનો દુ ખમચ દશમાં આવેલો
અત આખર વખતે પોતાના કૃત્ય પોતાની નજરે દેખી,
પસ્તાવામાં અકાળ મૃત્યુ

પ્ર. ૪ થો—ખાટો ખોદે તે પડે એ પ્રમાણે જેલી
એમનનું ફસાવું લાલ સાહેબનું પ્રાવી જવું

પ્ર. ૫ મો—મહા મુશીબતે પાપીના પાશમાંથી
નિર્દોષ બાળાનો બચાવ પ્રેમીઓની પરસ્પર પીછાણ
અંતે સત્યનો જય

શાંતિ.

શાંતિ.

શાંતિ

હરિ : ૐ

ચંદ્રપ્રભા નાટકનાં ગાયનો.

અંક ૧ લો.

મંગળાચરણ

સુત્રધાર—

૧

વહન વિશ્વનાથ તુહી નાથ

હર હર હર કર તાપ પાપ સુખકર વિભુ

હીનબધુ હીનાનાથ

તારણ તારણ જગ ઉદ્ધારણ ત્રાતા

વહન૦

જન મન રજન નાથ નિરજન

ભય ભંજન જગત્રાતા

ભવ દુખ તારણ અધમ ઉદ્ધારણ

ધર્મ ધરણ છે ધાતા

આ .

...

...

...

...

વહન૦

ખાલાઓ—

૨

સગી સદ્ગુણનો બેલી સીતારામ

પુર્ણકામ એક રામ છે

બેલી શ્રી રામ છે, અવિચળ નામ છે

સંગી.

ધર્મ કર્મના ફળ આપી લવથી તારે
યોગી દુરજનના દળ મહિ સંહારે
એ

સાચાનો સ્વામી શ્રી રામ છે
પુણ્યકામ છે અવિચળ નામ છે

સ ગી૦

કંચનલાલ—

૩

અહાહાહા આજે દેખુ હું દિવાળી
મળી મહિ દેલન બન્યો ભાગ્યશાળી
શેખ ઉડાવું દોસ્તો બોલાવું

પાર્ટી હું આપુ નાચ જાન સાથે

અહાહાહા૦

મોટરો મ ગાવું ઓડંગની સાથે

મોરટી દોડાવું ફમામ સ ગાથે

અહાહાહા૦

ગુણુવતી—

૪

પ્રિતમ સમજો શાણુ દુનીઆ મહિ દોર ગી

દેખાએ રંગ પતંગી થાશે ના દુરજન સ ગી પ્રિતમ૦

બુઠી જગ જાળ નકામી મોહન સૌ મીથ્યા માની

નવ કરશે નાથ ગુમાની, થશે નવ કુસંગ સંગી-પ્રિતમ૦

કંચનલાલ—જા નકટ કુલટા નઠારી

મુકી દે તારી લવારી

મિથ્યા વહે તુ કેમ વાણી

પ્રિતમ૦

શહેરાં—

૫

ખીલી ખીલી જીવાની જાય છે
 મારા અંતરમાં કંઈ કંઈ થાય છે
 ફરં ફેશનથી હું તો બાગ બગીચા માહીં
 કરં હું ખ્યાર શોધી યાર જરદાર કોઈ
 ઉડાવું મોજ હું બતાવું રોક હું

ફરં

શહેરાં-લહેરાં—

૬

વારી જઈ હું યાર મારા શાળા સરદાર
 મળી બેડી મજેદાર શહેરા લેહેરા ફીલદાર
 ગાડી મ ગાવો સાડી પહેરાવો
 ફેશનથી ફેરવો બહાર
 લેહેરા તું પાતલી શહેરા સાથે મલી
 અમન ચમન રંગ રાગ ઉડાવો બહાર

ચંદ્રપ્રભા—

૭

મળું જઈ અલખેલા પ્રાણને
 સલુણા શ્યામને, કંચન કાનને
 દિલારામને
 વરસાવી મીઠી વાણી
 મારી નયન બાણ
 પીવા પ્રીતિના જામને

મળું

આપું સન્માન સોપું હું પ્રાણ
હાવલાવ હેતેથી પ્રીતમને પ્રીતેથી
વશ કરીશ વહાલાને હું

મળું૦

અંદ્રમલા-સખીઓ— ૮

વાહ વાહ એ સાહેલી
કાલી કાલી વાતો કરે છે શુ ઘેલી
છાની છાની રહે એ છકેલા
શીઠ અ નરની ઉર્મી દે ઠેલી

વાહ વાહ૦

સ્વામી સ ગે ર ગાશે ત્યા
સઉંલાવ ભુલી મખી જાશે ત્યા
અ તંર પીડા મારી ખ્યરી જાણુ
શાણી કેડો છોડ
મેહક કચન મુર્તી સાથે લગની
લાગી ના તરછેડ
ઠીક ઠીક ઠીક

વાહવાહ૦

અંદ્રમલા-ચીમન— ૯

નફ્ટ દુર હઠ
નવ કર ખટપટ ખલ તુ જા
જાજા ખટપટ પાપી નટખટ
નહીં તો ચમકશ તુ ખાલી ખુવાર

નફ્ટ૦

શેકહેન્ડ મેલવુ ફેશનથી ફેરવું
 મોટર ગાડીમા હું બેસારી ફેરવુ
 ગોરા ગુલાબી ચાલે
 લટક મટકતી ચાલે
 આશકની સાથે ચાલે
 માશુક નવેલી નાર

નફટ૦

ચંદ્રપ્રભા-કંચનલાલ— ૧૦

મોહીની લગાડી ક્યા જાઓ અલબેલડા
 રસીક છેલડા (૨)
 અ તરની ઓળખાણુ રાખજો ઓ ઘેલડા
 રસીક છેલડા (૨)

પ્રીતિના પકવાન પીરસુ પાતળીઆ
 ભાવતા ભોજન જમાડુ શામળીબા
 અમીરમ ઘુટડા હું પાઉં અલબેલડા
 રસીક છેલડા (૨)

મોહીની૦

ધીરજ ધારી રહેજે તુ પ્યારી
 મલશુ ફરી પ્રિય સમય વિચારી
 તન મન ધન સોપ્યુ છે આ તુજને ઓ ઘેલડા
 રસીક છેલડા (૨)

મોહીની૦

શહેરાં-લહેરાં—

૧૧

મળી મેપ્રીલ આજ મનની
 કેવી જામી છે બહાર

સઉ સાથે કરશું ગમ્મત
 ઉડાવો મોજ અપાર
 વીસ્કી ભરી ખોટલમા
 શહેરા લહેરા હોટલમા
 માણીશુ મોજ અપાર
 પીશુ ખ્યાલી દીલદાર

બધા— વાહવાહ બસ એ મળ બસ એ મળ
 ઉત્તમ તો ચાપ સ ગાથે
 કટલસ પુડીંગની સાથે
 ખાશુ ખુબીથી ખાતે
 હરદમ, સરગમ, રૂમઝુમ, સઉ નાચો કરશુ બહાર

કંચનીઓ—

૧૨

દુલનીઆ બના રહો સારી રેન
 સાજન સઉ બના રહો સારી રેન
 બગે સાસનકા છાયા
 નણદ કેરા લેયા એજી હમારે સૈયા
 ગલે ખીચ ખેયાં ડાલે સારી રેન દુલનીયા૦
 દીલ ધસે દેના જીસે દીલ લેનેકી દરકાર હો
 બેદીલોંકો દીલ કયા દેના મુક્તમે જ્યો ખવાર હો
 દીલ હય એક દોસ્ત ખડોત, વો દીલ કીસકો દીજીએ
 ધસ તો બેહેતર વોહ કે વો દીલકા મુકડા કીજીએ-બગે૦

અંક ૨ બે.

શુભવંતી—

૧૩

કર્મની અકળ કળા ન કળાય
 કર્મમાં લખ્યું ન મીથ્યા થાય
 કર્મ તણી ગતી કર્મ કરે ત્યા
 અન્ય થકી શુ થાય
 જન્માંતરનાં સુખ દુઃખ સધળાં
 કર્મ તણે વશ થાય

કર્મની.

૧૪

વસંત— વાહ મારા શોખીલા ચાર
 ચ પા કળી છે ઉમ ગમા

લાલ— વાહ તારો કેવો છે પ્યાર
 હવે ફરીશું બે સંગમા
 ફેશનથી ફેરવું, મીજલસમા મેલવું

વસંત— બસ આનંદ છવાયો છે અ ગમા

લાલ— વેલ માય લોડી
 આઈ એમ લોડ

વસંત— શુડ અવર ફેરવ્યુન
 મેક હેપી ગોડ

વાહ.

લાલ—

૧૫

રંગ જમાવી જાળ ખીછાવી
 યુક્તિ સાચી થઈ
 માલ પચાવીને સપડાવી
 સજવન હંડો દેધ
 મુકી દીવાસળી મહેનત સૌ ફળી
 મરસે કહી લડી રહેશે રડી રડી.

રંગ

અંદ્રપ્રમા, સખીઓ— ૧૬

શાશ્વી સજની રમે રજની વંસતની
 વિધ વિધ રંગની (૨)
 છાઈ રળીઆમણી શી રાત
 ફડી ફપાળી ખીલી આદની
 અહા ખીલી આંદની (૨)
 રસ માટે ભ્રમરો ભમે, પ્રસન્ન વહન કળી થાય
 ભ્રમર તણુ મુખ ભાળીને ચીતમા અટપટ થાય
 પીડે વળી નવદળ માલ તમાલ
 મહન નખ કેસુડા રે
 કહી કહી કોયલડીના બોલ પડાવે મને આસુડારે
 નણુદલ વીર પરદેશમાં કહેવી કોને વાત
 રંગ સૌ શ્રીકા પડે વિના મહન મહારાજ
 મોહનજી અવળે રે હયા દિલ લાવળે રે

સુના તમ વિષ્ણુ લાગે શણુગાર
પડે નવ દિલડાને ચેન
વાટલડી જીએ વામા કંથની
પ્રિય શશી કાન્તની (૨)

શાણી૦

અ દ્રમલા, સખીઓ— ૧૭

સજની શાણી ઘેલી કરે શા વિચાર
ગાત સખી સુખ હુ ખનેા સાથી
મેળવશે કિરતાર સરજનહાર (૪)

સજની૦

અંદ્રમલા—

રનેહ જેમ જળ મીનને મીન વારી વીણુ જીવે નહિ
પ્રેમી જીવન પ્રેમીનુ જન પ્રેમ વિષ્ણુ જીવે નહિ

સખીઓ—(અરે બેહેન ધીરી, ધીરી, ધીરી)

મનના માન્યાની સ ગે
મળશે જ્યારે ઉમ ગે
તન મનના તાપ ટળશે
વ્યાધી અંતરની ઠરશે

સજની૦

કંથનલાલ—

૧૮

રીસ કરો ના રઠીઆળી
મધુરી, રીસ કરો ના રઠીઆળી
રસીલી રઠીઆળી

રીસ૦

અંદ્રપલા—પ્રિત તમે કાં વીસારી

પીયુષ પ્રિત તમે કા વીસારી

વાલપ શું વીસારી

કંચનલાલ—સુંદરી સલુણી અમર સુખ આપું

આ ઘટ ધરમા નિશ્ચિન સ્થાપું

રહેો વચન તમારું વીસારી

મધુરી●

મધુરી—

૧૯

આવો મ દીરીએ પ્રિતમ પ તળા

પ્યારા મારા

આવો●

વાટલડી જોઉ હુ તો પ્રેમી એ વરણાગી ંહાલા

મેજલડી સુની છે તમ વીણુ મારી દહેરી લાલા

નીંદ ન આવે સજ્જન શામળા

પ્યારા મારા

આવો●

મથુરાદાસ—પ્યારી તમારી પ્રિત પીછાણી

વાણી મધુરી મનથી મે જાણી

મધુરી—પ્યાસી છે દાસી પ્રિતમ પાતળા

પ્યારા મારા

આવો●

કંચનીઓ—

૨૦

પ્રેમ નગરકે બીચકે ચલી નયન તલવાર

મૂરખ થે સો બચ ગયે ચાતુર આવે માર

કાંટો લાગ્યો રે દેવરીઆ મોસે સ જ ચલો નવ જાય

મોસે પેર ધર્યો નવ જાય

કાંટો●

તુમરી સંગ નીકસી મેં બાને
પીયા બીના કોઈ હર્ષ ન જાને
સંગ મીલે તબ પીડ પીછાને
મોસે કહ્યો નવ જાય

કાટો૦

ઝેમન, જોડી— ૨૧

આવી દુઃખ ઘડી રહેલુંજ રડી
જૈની તો મરી ગઇ બેઠ તણી
મુકલીસ બન્યા ડીસમીસ થયા
આ શીરપર આકૃત આવી પડી
અરરર હાય હવે શું થાય
ડાકટર તો પુરા પસ્તાય
ડાકટરથી હવા નવ થાય
વાઢા રહી જી હગી જાય
સોરી, સે રી ઓ માય ફ્રેન્ડ
વી કાન્ટ ફાઇન્ડ ધી સ્ટોરી ઝોન્ડ

આવી૦

ચંદ્રમલા— ૨૨

વહાલા વેહેમ તજી દયો
નવ કરશે નાથ નિરાશ
આ દુઃખણીના દિલમાં વસીયા
કરજો પ્રિતમ રહેમ
જમર કમળનો પ્રેમ જેમ દીપક સથ પતંગ
નાગમણીની સાથનો તેવો તમસુ કથ વહાલા૦

અંક ૩ જો.

વસંત—

૨૩

આવો આવો વહાલા મારા લટકળા લાલ
લાલ—ખોલો કાચલના જેવા લાગે છે કાલા

મેના પોપટની જોડી શી શોલે અહા

વસંત—સોનુ મંગવી આપો ઘાટો ઘડાવી આપો

સારા એરીંગ હીરાથી જડાવી આપો આજ

લાલ—સોની જડીઆ ખોલાવુ હુ તો તારે કાજ આવો.

કંચનલાલ—

૨૪

મુરખ મન હિ ડાળે હોંચે

માની મોટપ આખો મીચે

મુરખ.

કુદનને નાખે છે કીચે

કથીર તરફ નયનોને ખીચે

સ્વાદ તજ અમૃત રસને

અલીમાની વિષપર રીઝે

મુરખ.

ચાર દીવસની ચાદની ચેત્યો નવ દીલમાહી

અત મુખી અથડાઈ મરતો દુખ દાવાનલ માહી

મુરખ.

ગુણવંતી—

૨૫

સજ્જન કર પુરુષાર્થ શાણા

તજ દે શુન્ય સકળ ટાણા

વિચારી જોને મન તારા

મુખ દુખના આવે વારા

નર નશીબ નિરમ્યુ' નાથજી નવ નીરખ સહ એ ખેલ છે
 આ જગતની બાજી મહીં પુરૂષાર્થની તો પહેલ છે
 અહગ અચત્તથી ધ્યાન ધરવું સજ્જનને મન રહેલ છે
 હિમ્મત રૂપી હથીઆરથી પુરૂષાર્થ મળવો રહેલ છે
 નવ કાંકાં માર નકામા સજ્જન૦

મથુરાદાસ—

૨૬

રે મનવા તુ શાને બમે છે
 મુરખ મન તું મહમા મરે છે
 કોણુ હતો તે કાંઈ ના પીછાણું
 જગમા રહી જીવતર નવ જાણું
 કરવાનું નવ તુ થી કરાણું
 મનથી મેહેલ બનાવ્યા મોટા
 જ્યા ત્યાં વાળ્યા ગડબડ ગોટા
 આખર છે પાણી પરપોટા

જડી—

૨૭

આપ્યું વચન તમે પાળજો
 શામળા પ્રીતિ સદાએ નિભાવજો
 લાલ— વાહ રે મારી કુમુદ કળી
 ખીલતી ખુલતી નાભુક મળી

જડી—

લાવજો, લવજો, લાવજો
 એ વહાલા હીરાના એરીંગ લાવજો
 લાલ— હીરાના એરીંગ બનાવું

લાલ—

ન્યુ ફેશન નંગ જડાવું
 નવા નવા ફેસ બનાવું
 જડી— સાથે ચસમા સોનેરી મંગાવજો

સમાપ્ત.

જાહેર ખબર.

અમારી કંપનીમાં લજવાતા નાટકના ઓપેરાઓ જ્યાં
કંપનીનો સુકામ હશે ત્યાંથી રોકડી કીંમતે મળશે

શુક જયન્તિ	.	...	..	૦-૨-૦
મોહનજીત	...	...	...	૦-૨-૦
મલણ કુમાર	...	...	...	૦-૨-૦
અંદ્રમલા	...	...	...	૦-૨-૦

